ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)
z 11. novembra 2004 *

V spojených veciach C-186/02 P a C-188/02 P,

ktorých predmetom sú dve odvolania podľa článku 49 Štatútu Súdneho dvora ES, podané 15. a 16. mája 2002,

Ramondín SA, so sídlom v Logroñe (Španielsko),

a

Ramondín Cápsulas SA, so sídlom v Laguardii (Španielsko),

v zastúpení: J. Lazcano-Iturburu Ayestaran, abogado,

odvolatelia vo veci C-186/02 P,

* Jazyk konania: španielčina.

Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava, v zastúpení: A. Creus Carreras, B. Uriarte Valiente a Bravo-Ferrer Delgado, abogados,

odvolateľ vo veci C-188/02 P,

ďalšími účastníkmi konania sú:

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: F. Santaolalla Gadea a J. L. Buendía Sierra, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

ktorú v konaní podporuje

Comunidad Autónoma de La Rioja, v zastúpení: J. Criado Gámez, abogado,

vedľajší účastník v konaní o odvolaní,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia C. Gulmann (spravodajca) a N. Colneric,

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: M. Múgica Arzamendi, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania vo veci C-188/02 P a po pojednávaní z 11. marca 2004,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 6. mája 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Spoločnosť Ramondín SA a spoločnosť Ramondín Cápsulas SA, ako aj Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava (ďalej len „Territorio Histórico de Álava") sa svojimi odvolaniami domáhajú zrušenia rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev zo 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava a i./Komisia (T-92/00 a T-103/00, Zb. s. II-1385, ďalej len „napadnutý rozsudok"), ktorým Súd prvého stupňa zamietol ich žalobu o neplatnosť rozhodnutia Komisie 2000/795/ES z 22. decembra 1999 o štátnej pomoci Španielska v prospech spoločnosti Ramondín SA a spoločnosti Ramondín Cápsulas SA [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 318, 2000, s. 36, ďalej len „napadnuté rozhodnutie").

Právny rámec

2 Podľa španielskej mapy pomoci regiónom, ktorú navrhla Komisia (Ú. v. ES C 25, 1996, s. 3), je maximálnou výškou takejto pomoci v španielskom Baskicku (ďalej len „Baskicko") 25 % rovnocenných čistých subvencií (RČS).

3 Daňový systém platný v Baskicku sa riadi hospodárskou dohodou stanovenou španielskym zákonom č. 12/1981 z 13. mája 1981, ktorý bol naposledy zmenený zákonom č. 38/1997 zo 4. augusta 1997.

4 Podľa tohto zákona môže Diputación Foral de Álava za určitých podmienok upraviť daňový systém na svojom území.

5 Na tomto základe prijalo rôzne opatrenia daňovej pomoci, najmä vo forme daňového úveru vo výške 45 % sumy investície (ďalej len „daňový úver vo výške 45 %") a vo forme zníženia základu dane z príjmov právnických osôb.

Daňový úver vo výške 45 %

6 Šieste dodatkové ustanovenie k Norma Foral č. 22/1994 z 20. decembra 1994 o plnení rozpočtu Territorio Histórico de Álava na rok 1995 (*Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* č. 5 z 13. januára 1995), stanovuje:

„Na investície do nového hmotného investičného majetku uskutočnené medzi 1. januárom a 31. decembrom 1995, ktoré presahujú 2,5 miliardy ESP podľa rozhodnutia Diputación Foral de Álava, sa vzťahuje daňový úver vo výške 45 % zo sumy investície určenej Diputación Foral de Álava a tento daňový úver sa uplatní na konečnú výšku daňovej povinnosti.

Zníženie dane neuplatnené pre nízku daňovú povinnosť možno uplatniť počas deviatich rokov, ktoré nasledujú po roku, keď bolo prijaté rozhodnutie Diputación Foral de Álava.

Toto rozhodnutie Diputación Foral de Álava stanoví pre každý prípad lehoty a obmedzenia.

Výhody priznané na základe tohto ustanovenia sú nezlučiteľné s akoukoľvek inou daňovou výhodou vo vzťahu k tej istej investícii.

Diputación Foral de Álava rovnako určí dĺžku investičného procesu, ktorý môže zahŕňať investície uskutočnené počas prípravnej fázy projektu, ktoré sú základom investícií."

7 Neskoršie Norma Foral predĺžili účinnosť tohto ustanovenia na roky 1996 a 1997 a následne zachovali daňový úver vo výške 45 % v zmenenej forme pre roky 1998 a 1999.

Zníženie základu dane z príjmov právnických osôb

8 Článok 26 Norma Foral č. 24/1996 z 5. júla 1996 (*Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* č. 90 z 9. augusta 1996), stanovuje:

„1. Na podniky začínajúce svoju činnosť sa vzťahuje pred odpočítaním daňovej straty vzniknutej v predchádzajúcich obdobiach zníženie kladného základu dane zodpovedajúceho výsledku hospodárenia vo výške 99, 75, 50 respektíve 25 %, a to počas štyroch po sebe idúcich zdaňovacích období so začiatkom od obdobia, v ktorom po prvýkrát počas štyroch prvých rokov od svojho vzniku dosiahnu kladný základ dane.

...

2. Na to, aby sa na daňové subjekty vzťahovalo toto zníženie, musia splniť tieto podmienky:

a) svoju činnosť musia začať so splatenými vkladmi do základného imania vo výške minimálne 20 miliónov ESP,

...

d) nesmú vykonávať novú činnosť predtým, či už priamo alebo nepriamo, pod iným označením,

e) musia vykonávať novú činnosť v priestoroch alebo prevádzke, kde sa nevykonáva žiadna iná činnosť inými fyzickými alebo právnickými osobami,

f) musia investovať do hmotného investičného majetku počas prvých dvoch rokov činnosti minimálne 80 miliónov ESP s tým, že všetky investície musia byť zamerané na majetok určený na výkon činnosti, s výnimkou toho majetku, ktorý je prenajatý alebo prenechaný do užívania tretím osobám. Na tento účel sa za investície do hmotného investičného majetku považuje aj majetok nadobudnutý prostredníctvom finančného leasingu, pokiaľ sa nadobúdateľ zaviaže uplatniť kúpnu opciu,

g) musia vytvoriť aspoň desať pracovných miest počas šiestich mesiacov od začiatku svojej činnosti a udržať priemerný počet ročných pracovných miest na tejto úrovni od tejto doby až do roku, keď uplynie ich nárok na zníženie základu dane,

...

i) musia mať podnikateľský plán na obdobie aspoň piatich rokov,

...

4. Minimálna suma investície uvedená v odseku 2 bode f), ako aj počet pracovných miest uvedený v odseku 2 bode g) sú nezlučiteľné s akoukoľvek inou daňovou výhodou stanovenou pre tú istú investíciu alebo to isté vytvorenie pracovných miest.

5. O zníženie stanovenom v tomto ustanovení treba požiadať daňovú správu, ktorá po overení, že prvotné podmienky boli splnené, prípadne žiadateľovi oznámi svoj predbežný súhlas, ktorý musí potvrdiť rozhodnutím Diputación Foral de Álava.

..."

Skutkový stav na začiatku sporu

9 Spoločnosť Ramondín SA je obchodná spoločnosť založená podľa španielskeho práva špecializujúca sa na výrobu uzáverov fliaš vín a sektov a iných kvalitných nápojov. Od roku 1971 mala sídlo v meste Logroño na území Comunidad Autónoma de La Rioja (autonómne spoločenstvo La Rioja).

10 V roku 1997 sa spoločnosť Ramondín SA rozhodla premiestniť svoje priemyselné závody z mesta Logroño do mesta Laguardia, ktoré sa nachádza na historickom

území Álava v Baskicku. Na tento účel založila spoločnosť Ramondín SA 15. decembra 1997 novú spoločnosť Ramondín Cápsulas SA, v ktorej má 99,8 %-ný podiel na jej základnom imaní. Predpokladalo sa, že spoločnosť Ramondín Cápsulas SA prevezme všetku činnosť spoločnosti Ramondín SA.

11 Na základe rozhodnutia Diputación Foral de Álava č. 738/1997 z 21. októbra 1997 získala spoločnosť Ramondín SA daňový úver vo výške 45 % stanovený v šiestom dodatkovom ustanovení k Norma Foral č. 22/1994. Keďže spoločnosť Ramondín Cápsulas SA bola novovytvorenou spoločnosťou, vzťahovalo sa na ňu zníženie základu dane z príjmov právnických osôb stanovené v článku 26 Norma Foral č. 24/1996.

12 Listom z 2. októbra 1997 zaslal prezident Comunidad Autónoma de La Rioja Komisii Európskych spoločenstiev sťažnosť týkajúcu sa štátnej pomoci, ktorá bola údajne priznaná spoločnosti Ramondín SA z titulu premiestnenia jej činnosti do Baskicka.

13 Listom z 30. apríla 1999 (Ú. v. ES C 194, s. 18) oboznámila Komisia španielske úrady o svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 93 ods. 2 Zmluvy ES (teraz článok 88 ods. 2 ES) vo vzťahu k daňovej pomoci pre spoločnosť Ramondín SA a spoločnosť Ramondín Cápsulas SA baskickými orgánmi.

14 Na záver konania prijala Komisia napadnuté rozhodnutie.

15 V článku 2 písm. a) tohto rozhodnutia je zníženie základu dane z príjmov právnických osôb pre spoločnosť Ramondín Cápsulas SA považované za štátnu pomoc, ktorá nie je zlučiteľná so spoločným trhom. V článku 2 písm. b) tohto rozhodnutia je rovnako daňový úver vo výške 45 % priznaný spoločnosti Ramondín SA považovaný za štátnu pomoc, ktorá nie je zlučiteľná so spoločným trhom v rozsahu, v akom pri použití pravidiel kumulácie pomoci presahuje maximálnu výšku 25 % RČS pre regionálnu pomoc v Baskicku.

16 V článku 3 napadnutého rozhodnutia Komisia nariadila Španielskemu kráľovstvu prijať všetky opatrenia nevyhnutné na zrušenie výhod vyplývajúcich z predmetnej pomoci a prípadne na vymáhanie tejto pomoci od jej príjemcov.

Konania pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

17 Návrhmi podanými do kancelárie Súdu prvého stupňa 19. a 26. apríla 2000 podali Territorio Histórico de Álava (vec T-92/00), ako aj spoločnosť Ramondín SA a spoločnosť Ramondín Capsulas SA (ďalej len, spoločne, „spoločnosť Ramondín") (vec T-103/00) žaloby proti Komisii.

18 Títo žalobcovia navrhli zrušenie napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom toto rozhodnutie vyhlasuje sporné daňové opatrenia stanovené v Norma Foral č. 22/1994 a 24/1996 za nezlučiteľné so spoločným trhom a ukladá Španielskemu kráľovstvu, aby vymohlo sumu pomoci zodpovedajúcu týmto opatreniam.

19 Uznesením z 5. júna 2001 boli obidve veci spojené na účely ústnej časti konania a rozsudku.

20 V napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

Odvolania

21 Uzneseniami zo 6. marca 2003 vydanými v obidvoch veciach C-186/02 P a C-188/02 P predseda Súdneho dvora:

— vyhovel návrhu Comunidad Autónoma de La Rioja na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov Komisie,

— zamietol návrh Gobierno Foral de Navarra (navarskej vlády) na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov odvolateľov.

22 Spoločnosť Ramondín navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok,

— zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom boli finančné pomoci stanovené v Norma Foral č. 22/1994 a 24/1996 vyhlásené za nezlučiteľné so spoločným trhom a zároveň Španielskemu kráľovstvu uložené ich vymáhanie,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

23 Territorio Histórico de Álava navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok,

— rozhodol sám o spore a zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa týka daňového úveru vo výške 45 % a zníženia základu dane z príjmov právnických osôb,

— subsidiárne vrátil vec Súdu prvého stupňa,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

24 Komisia vzala v priebehu ústnej časti konania späť námietku neprípustnosti odvolania podaného Territorio Histórico de Álava a vo veciach C-186/02 P a C-188/02 P definitívne navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolania,

— zaviazal odvolateľov na náhradu trov konania.

25 Comunidad Autónoma de La Rioja navrhuje na podporu Komisie v obidvoch veciach C-186/02 P a C-188/02 P, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolania,

— zaviazal odvolateľov na náhradu trov konania.

O odvolacích dôvodoch na zrušenie napadnutého rozsudku

26 Vo svojom odvolaní uvádza spoločnosť Ramondín štyri odvolacie dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku, založené na:

— nedostatku oprávnenia Comunidad Autónoma de La Rioja podať sťažnosť Komisii,

— nesprávnom posúdení sporných daňových opatrení ako štátnej pomoci nezlučiteľnej so spoločným trhom,

— nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa dopustil Súd prvého stupňa tým, že neuznal zneužitie právomoci Komisie,

— nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa dopustil Súd prvého stupňa tým, že neuznal porušenie zásady rovnosti zaobchádzania.

27 Vo svojom vyjadrení podanom 18. februára 2004 spoločnosť Ramondín oznámila Súdnemu dvoru, že trvá na svojom odvolacom dôvode založenom na zneužití právomoci a na nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku v tomto bode a že berie späť svoje ostatné odvolacie dôvody.

28 Vo svojom odvolaní uvádza Territorio Histórico de Álava šesť odvolacích dôvodov na zrušenie napadnutého rozsudku, založených na:

— nesprávnom posúdení sporných daňových opatrení ako štátnej pomoci nezlučiteľnej so spoločným trhom,

— nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku v tomto bode,

— nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa dopustil Súd prvého stupňa tým, že rozhodol, že sporné opatrenia nie sú existujúce pomoci,

— nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku v tomto bode,

— nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa dopustil Súd prvého stupňa tým, že neuznal zneužitie právomoci Komisie,

— nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku v tomto bode.

29 Vyjadrením podaným 20. februára 2004 oznámil Súdnemu dvoru, že

— čiastočne trvá na prvom a druhom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom posúdení sporných daňových opatrení ako štátnej pomoci nezlučiteľnej so spoločným trhom a na nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku v tomto bode,

— trvá na svojom piatom a šiestom odvolacom dôvode založenom na zneužití právomoci a na nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku v tomto bode,

— berie späť svoje ostatné odvolacie dôvody.

O odvolaniach

30 Po vypočutí účastníkov konania a generálnej advokátky je v súlade s článkom 43 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora potrebné spojiť tieto veci na účely rozsudku z dôvodu ich vzájomnej súvislosti.

O odvolacích dôvodoch založených jednak na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa dopustil Súd prvého stupňa tým, že neuznal zneužitie právomoci a jednak na nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku v tomto bode

Argumentácia účastníkov konania

31 Spoločnosť Ramondín vytýka Súdu prvého stupňa, že v bodoch 82 až 88 napadnutého rozsudku zamietol jeho žalobný dôvod týkajúci sa zneužitia právomoci Komisie. Podľa Ramondína Komisia údajne použila právomoci, ktoré má v rámci konania o štátnej pomoci, teda v oblasti, kde má výlučnú a širokú právomoc, na uskutočnenie daňovej harmonizácie. Na takúto harmonizáciu sa však v skutočnosti vzťahuje postup podľa článku 101 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 96 ES) a článku 102 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 97 ES), ktorá zveruje právomoc Rade Európskej únie.

32 Komisia začala malými spoločenstvami alebo malými členskými štátmi, ktoré majú obmedzenú silu rozhodovať a podniknúť príslušné kroky. Konala údajne takisto z dôvodu ťažkostí, s ktorými sa stretla v oblasti daňovej harmonizácie, keďže silné členské štáty odmietajú vzdať sa právomoci.

33 Keďže podľa spoločnosti Ramondín bolo jediným hmatateľným objektívnym aspektom to, že neexistovala sťažnosť konkurenta, malo sa vychádzať z toho, že sledované ciele boli iné ako uvádzané ciele. Začaté konanie bolo preto neplatné od začiatku.

34 Territorio Histórico de Álava zastáva názor, že Súd prvého stupňa mal potvrdiť existenciu zneužitia právomoci. Chce poznať príčiny, ktoré viedli Komisiu k začatiu niekoľkých konaní proti Norma Foral Baskicka. Chce takisto vedieť dôvod, prečo bol zo zoznamu odstránený rad daňových opatrení, ktorý vytvorila skupina „Primarolo" poverená Radou, aby určila daňové opatrenia, ktoré treba odstrániť na účely daňovej harmonizácie, keď je potom tento rad daňových opatrení napádaný prostredníctvom konaní vo veciach štátnej pomoci.

35 Pre neochotu viacerých členských štátov nie je možné vo veci daňovej harmonizácie dosiahnuť dohodu na Rade. Komisia si preto zvolila rýchlejšiu a jednoduchšiu cestu prostredníctvom konaní o štátnej pomoci.

36 Territorio Histórico de Álava vytýka Súdu prvého stupňa takisto nedostatočné odôvodnenie, pokiaľ ide o odvolací dôvod týkajúci sa zneužitia právomoci. Súd prvého stupňa dal dosť povrchnú odpoveď, keď sa zdržal vysvetlenia príčin, ktoré viedli Komisiu k začatiu niekoľkých konaní proti Norma Foral Baskicka a opomenul preskúmať dôvod, prečo bol zo zoznamu vypracovaného skupinou „Primarolo" odstránený vyššie uvedený rad daňových opatrení, aby potom bol napádaný prostredníctvom konaní vo veciach štátnej pomoci.

37 Komisia v odpovedi na tvrdenie spoločnosti Ramondín zastáva názor, že Súd prvého stupňa správne uviedol v bodoch 82 až 87 napadnutého rozsudku, že podmienky požadované judikatúrou Spoločenstva na vyslovenie existencie zneužitia právomoci neboli splnené. Obvinenie zo zneužitia právomoci sa zakladá na subjektívnom posudzovaní konania Komisie spoločnosťou Ramondín. Toto posúdenie sa

nezakladá na žiadnom objektívnom prvku. Nie je teda založené na logických dôkazoch, ako to vyžaduje judikatúra, ale na čisto subjektívnom tvrdení o údajných úmysloch Komisie.

38 V skutočnosti sa spoločnosť Ramondín uspokojila so zopakovaním svojho extrémne zužujúceho výkladu pojmu pomoci a selektívnosti. Údajné zneužitie právomoci je len výkladom odlišujúcim sa od výkladu obhajovaného spoločnosťou Ramondín.

39 Komisia v odpovedi na tvrdenie Territorio Histórico de Álava uvádza, že tento odvolateľ nepredložil v konaní pred Súdom prvého stupňa žalobný dôvod týkajúci sa zneužitia právomoci. Tento odvolací dôvod je preto zjavne neprípustný. V každom prípade nie je dôvodný, a to z rovnakých dôvodov, aké boli uvedené vo vzťahu k spoločnosti Ramondín. Na záver, Súd prvého stupňa dostatočne odôvodnil napadnutý rozsudok, aby zamietol uvádzaný dôvod.

40 Comunidad Autónoma de La Rioja uvádza, že dôvod Territorio Histórico de Álava o prekročení právomoci Komisie nie je prípustný, pretože nebol predložený v konaní pred Súdom prvého stupňa.

41 V každom prípade zastáva názor, že spoločnosť Ramondín a Territorio Histórico de Álava nepredložili žiaden objektívny, logický a súvzťažný dôkaz, ktorý by umožnil usúdiť, že sledovaným cieľom Komisie bolo uskutočniť daňovú harmonizáciu prostredníctvom prijatia napadnutého rozhodnutia.

Posúdenie Súdnym dvorom

42 Na rozdiel od tvrdenia Komisie a Comunidad Autónoma de La Rioja, Territorio Histórico de Álava uviedol už v bodoch 71 a nasl. prvotnej žaloby v konaní pred Súdom prvého stupňa žalobný dôvod týkajúci sa prekročenia právomoci Komisie.

43 Tento žalobný dôvod bol preskúmaný vo vzťahu k spoločnosti Ramondín a Territorio Histórico de Álava v bodoch 82 až 88 napadnutého rozsudku.

44 Súd prvého stupňa presne uviedol, že akt je postihnutý vadou spočívajúcou v zneužití právomoci, len ak možno na základe objektívnych, relevantných a súhlasných indícií predpokladať, že bol prijatý s výlučným, alebo prinajmenšom rozhodujúcim účelom dosiahnuť iné ciele ako tie, na ktoré sa odvolával (pozri predovšetkým rozsudok z 22. novembra 2001, Holandsko/Rada, C-110/97, Zb. s. I-8763, bod 137 a citovanú judikatúru).

45 V bodoch 85 až 87 analyzoval a posúdil tvrdenia a argumenty žalobcov. Rozhodol, že nepredložili žiaden objektívny dôkaz, ktorý by preukázal, že ozajstným cieľom sledovaným Komisiou pre prijatie napadnutého rozhodnutia bolo dosiahnuť daňovú harmonizáciu.

46 Tým, že tak urobil, Súd prvého stupňa vykonal posúdenie skutkového stavu, čo s výnimkou prípadného skreslenia predložených dôkazov nepredstavuje právnu otázku, ktorá môže byť predmetom odvolania na Súdny dvor (pozri najmä rozsudky

z 21. júna 2001, Moccia Irme a i./Komisia, C-280/99 P až C-282/99 P, Zb. s. I-4717, bod 78, a z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, bod 285).

47 Odvolatelia sa obmedzili iba na tvrdenia, ktorými napádajú toto posúdenie skutkového stavu. Nepredložili žiaden dôkaz, ktorý by preukázal, že Súd prvého stupňa skreslil predložené dôkazy. V každom prípade nemožno súhlasiť s tým, že Súd prvého stupňa mal na základe neexistencie sťažnosti konkurenta dôjsť k záveru, že Komisia sledovala iné ako uvedené ciele. Samotná neexistencia sťažnosti nepripúšťa takýto predpoklad.

48 Z toho vyplýva, že odvolací dôvod týkajúci sa zneužitia právomoci treba zamietnuť.

49 Pokiaľ ide o odvolací dôvod založený na nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku v tomto bode, treba uviesť, že spoločnosť Ramondín ho neuviedla vo svojom odvolaní.

50 Tým, že vo svojom vyjadrení podanom 18. februára 2004 oznámila, že trvá na svojom odvolacom dôvode týkajúcom sa zneužitia právomoci a nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku v tomto bode, spoločnosť Ramondín v skutočnosti predložila nový odvolací dôvod. Tento odvolací dôvod je podľa článku 42 ods. 2 a článku 118 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora neprípustný.

51 Pokiaľ ide o Territorio Histórico de Álava, ktorý predložil odvolací dôvod týkajúci sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku a na ktorom trval vo vyjadrení podanom 20. februára 2004, treba uviesť, že napadnutý rozsudok stanovuje:

— v bode 85, že všetky tvrdenia žalobcov sú založené na špekuláciách týkajúcich sa prípadných dôvodov na pozadí napadnutého rozhodnutia a že títo účastníci konania ani len nepreukázali, že by sa prostredníctvom napadnutého rozhodnutia uskutočnila nejaká harmonizácia na úrovni Spoločenstva,

— v bode 86, že Territorio Histórico de Álava poukazuje na veci, v ktorých vydal predseda Súdneho dvora 16. februára 2000 uznesenie Juntas Generales de Guipúzcoa a i. (C-400/97 až C-402/97, Zb. s. I-1073), v rámci ktorých podľa žalobcu Komisia spochybnila legislatívnu právomoc baskických orgánov v daňových veciach, keď zastala názor, že Norma Foral predstavujú štátnu pomoc, pretože sa výlučne vzťahujú na jedno osobitné územie členského štátu,

— v bode 87, že toto posledné tvrdenie sa zamieta, pretože Komisia v napadnutom rozhodnutí nepoužila kritérium regionálnej selektívnosti ako základ na určenie, že daňové výhody, ktoré sa vzťahovali na spoločnosť Ramondín, sú štátnou pomocou spadajúcou pod článok 92 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 87 ES).

52 Toto odôvodnenie sa zdá byť dostatočným vzhľadom na argumentáciu predložené v konaní pred Súdom prvého stupňa v žalobe a replike, teda argumentáciu, ktorá neobsahuje žiaden odkaz na vypustenie sérií daňových opatrení zo zoznamu vypracovaného skupinou vytvorenou Radou.

53 Z toho vyplýva, že odvolací dôvod Territorio Histórico de Álava, týkajúci sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku vo vzťahu k údajnému zneužitiu právomoci Komisiou, treba zamietnuť.

O odvolacích dôvodoch, ktoré uviedol Territorio Histórico de Álava, založených na nesprávnom posúdení sporných daňových opatrení ako štátnej pomoci nezlučiteľnej so spoločným trhom a na nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku v tomto bode

Argumentácia účastníkov konania

54 Territorio Histórico de Álava uviedol v konaní pred Súdom prvého stupňa, že Komisia porušila článok 92 Zmluvy, keď považovala daňový úver vo výške 45 % a zníženie základu dane z príjmov právnických osôb za štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom z dôvodu, že Norma Foral č. 22/1994 a 24/1996 predstavujú osobitné opatrenia, ktoré zvýhodňujú „určité podniky". Uviedol, že v každom prípade prípadná selektívnosť týchto opatrení je oprávnená z dôvodu povahy a sústavy daňového systému.

55 Territorio Histórico de Álava vytýka Súdu prvého stupňa, že v bodoch 23 až 65 napadnutého rozsudku zamietol tieto tvrdenia, čím sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri uplatnení článku 92 Zmluvy.

56 Vo svojom vyjadrení podanom 20. februára 2004 oznamuje, že trvá na svojom odvolacom dôvode týkajúcom sa zrušenia, ale v skoršom štádiu ako je posúdenie sporných daňových opatrení ako štátnej pomoci. Uvádza, že počas konania na prvom stupni trval na tom, že tieto opatrenia nespadajú pod článok 92 Zmluvy

v rozsahu, v akom sú ako daňové opatrenia opodstatnené na účely dosiahnutia politicko-ekonomického cieľa. Súd prvého stupňa zastával názor, že to nebráni ich hodnoteniu ako štátnej pomoci nezlučiteľnej so spoločným trhom. Tento záver je nesprávny, pretože sa k nemu dospelo v nevhodnom bode výkladového procesu. Súd prvého stupňa mal totiž pred tým, ako pristúpil k ich posúdeniu ako štátnej pomoci, vziať do úvahy, že daňové opatrenia prijaté pred prijatím záverov Rady Ecofin z 1. decembra 1997 o daňovej politike [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 2, 1998, s. 1) a oznámenia Komisie z 10. decembra 1998 o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na opatrenia týkajúce sa priameho zdaňovania podnikov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 384, s. 3) boli vyňaté z kontroly štátnej pomoci. Tam, kde boli takéto opatrenia súčasťou priemyselnej politiky uskutočňovanej dotknutým členským štátom, mali byť od začiatku vylúčené z rozsahu pôsobnosti článku 92 Zmluvy.

57 V tom istom vyjadrení Territorio Histórico de Álava dodáva, že takisto trvá aj na svojom odvolacom dôvode týkajúcom sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku vo vzťahu k predmetnej právnej otázke.

58 Komisia zastáva názor, že odvolací dôvod v terajšom znení, týkajúci sa nesprávneho posúdenia sporných daňových opatrení ako štátnej pomoci nezlučiteľnej so spoločným trhom, si bez ohľadu na zmenu formy, v akej je predložený, stále vyžaduje preskúmanie otázky povahy pomoci týchto opatrení Súdnym dvorom. Právny rozbor článku 92 Zmluvy neobsahuje žiadne štádium, ktoré by predchádzalo vyjadreniu o posúdení predmetného opatrenia ako štátna pomoc, pričom daňová povaha opatrenia nie je dôležitá na určenie, či ide alebo nejde o štátnu pomoc. Okrem toho závery Rady Ecofin z 1. decembra 1997 o daňovej politike a kódex správania k nim pripojený nemohli zmeniť rozdelenie právomocí stanovené v Zmluve. Za týchto okolností Territorio Histórico de Álava tým, že napáda právomoc Komisie, trvá na spochybnení posúdenia sporných daňových opatrení ako štátnej pomoci.

59 Comunidad Autónoma de La Rioja zastáva názor, že Territorio Histórico de Álava v skutočnosti trvá na tom, že sporné daňové opatrenia nie sú štátnou pomocou, aj keď teraz predkladá nové argumenty na podporu svojho tvrdenia. Súdny dvor by preto nemal vylúčiť preskúmanie a posúdenie týchto opatrení vo svetle článku 92 Zmluvy.

Posúdenie Súdnym dvorom

60 Treba pripomenúť, že ak by sa účastníkovi konania umožnilo uviesť žalobný dôvod po prvýkrát v konaní pred Súdnym dvorom, ktorý neuviedol v konaní pred Súdom prvého stupňa, umožnilo by sa mu tým predložiť Súdnemu dvoru, ktorý má obmedzené právomoci v konaní o odvolaní, spor so širším rozsahom, ako ten, ktorý prejednával a rozhodoval Súd prvého stupňa. V konaní o odvolaní je právomoc Súdneho dvora obmedzená na posúdenie zákonného rozhodovania o žalobných dôvodoch prejednávaných pred Súdom prvého stupňa (pozri predovšetkým rozsudky z 1. júna 1994, Komisia/Brazzelli Lualdi a i., C-136/92 P, Zb. s. I-1981, bod 59; z 28. mája 1998, Deere/Commission, C-7/95 P, Zb. s. I-3111, bod 62 a z 10. apríla 2003, Hendrickx/Cedefop, C-217/01 P, Zb. s. I-3701, bod 37).

61 V tejto veci Territorio Histórico de Álava pred Súdom prvého stupňa neuviedol, že

— sporné daňové opatrenia sú ako celok vylúčené z rozsahu pôsobnosti práva štátnej pomoci,

— článok 92 Zmluvy sa na predpisy daňového práva vzťahuje len od prijatia záverov Rady Ecofin z 1. decembra 1997 o daňovej politike a od prijatia oznámenia Komisie z 10. decembra 1998 o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na opatrenia týkajúce sa priameho zdaňovania podnikov.

62 V skutočnosti v rámci vyjadrenia sa k selektívnosti opatrenia na zníženie základu dane z príjmov Territorio Histórico de Álava odkázal na ciele hospodárskej politiky, ktoré sleduje toto opatrenie, t. j. v štádiu vyjadrenia sa o posúdení tohto opatrenia ako štátnej pomoci nezlučiteľnej so spoločným trhom v zmysle článku 92 Zmluvy.

63 Súd prvého stupňa argumentáciu preskúmal v bode 51 napadnutého rozsudku.

64 Tvrdenie predložené Súdnemu dvoru v rámci tohto odvolacieho konania, podľa ktorého v podstate malo byť predmetné daňové opatrenie od začiatku, v štádiu pred právnym odôvodnením, vyňaté z rozsahu pôsobnosti článku 92 Zmluvy a následne z kontroly Komisiou, je teda dôvodom predloženým po prvýkrát v odvolacom konaní.

65 Tento nový odvolací dôvod je neprípustný, rovnako ako aj ten týkajúci sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku v uvedenej právnej otázke, keďže je nerozlučne spojený s prvým odvolacím dôvodom.

66 Z vyššie uvedeného vyplýva, že odvolania musia byť zamietnuté.

O trovách

67 Podľa článku 122 prvého pododseku Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania.

68 Podľa článku 69 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže odvolatelia nemali úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené rozhodnúť, že budú znášať vlastné trovy konania, a zaviazať ich na náhradu trov konania, ktoré vznikli Komisii a Comunidad Autónoma de La Rioja, v súlade s ich návrhmi.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1) Veci C-186/02 P a C-188/02 P sa spájajú na účely rozsudku.

2) Odvolania sa zamietajú.

3) Odvolatelia znášajú vlastné trovy konania a sú povinní nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii a Comunidad Autónoma de La Rioja.

Podpisy